

Ole Wich viðmerkir ummælið hjá Hilmar Jan:

- Summi vilja avmarka verðina

- Gott er at hava okkurt vakurt at líta á - viðhvørt. Men eg royni so at kanna, hvat tú harumframt kanst brúka myndamálið til, so alt ikki verður til koliristiskar landslagsmálningar og pastell-litaðan Barbieromantikk, skrivar listamaðurin í hesi viðmerking til ummælið, Hilmar Jan Hansen hevði í blaðnum týsdagin 3. august (Hilmar Jan ummælti Ólavssøkuframsýningina í Listaskálanum).

JEG HAR med interesse læst Hilmar Jan Hansens bemærkninger til Ólavssøkuframsýning '93 i Sosialurín d. 3. august. Det er altid pudsigt at læse foragede folks kommentarer til kunstbegrebet, fordi det fortæller så meget om deres trang til at begrænse verdenen, indtil de mener at kunne forstå den.

JEG VAR heller ikke tilfreds med kunstudstillingen i år, omend af andre grunde end Hilmar Jan: Jeg synes det er på tide, at Listafelagið finder ud af, hvad de vil med Ólavssøkuframsýningin. Siden Myndlistafelagið begyndte med Vårframsýningin, ser det ud til, at Listafelagið forsøger at få sin udstilling til at ligne den. Enden på de bestræbelser bliver selvfølgelig, at de efter nogle år ligner hinanden til forveksling. I år havde de løst opgaven dårligt på den begrænsede plads, der var sat af i Listaskálin. De skulle have udvalgt færre værker, også selvom min "sengebund" så var roget ud til højre. Den hang alligevel så dårligt på udstillingen, at jeg selv havde svært ved at se den. At hænge en så stor og dominerende collage ind i et hjørne, er ikke bare dårlig ophængning, det er elendigt. Faktisk var jeg i Listaskálin Ólavssøkudag for at fjerne billedet, men Helgi Fossádal talte mig fra det. Det afstedkom bemærkningen fra ham: "I er så følsomme", hvilket jeg betragter som et skulderklap, for udstillingen drejer sig netop om følsomhed overfor billed og rum. Når et kunstværk kommer med på en censureret udstilling, har det selvfølgelig krav på en anstændig ophængning, så man kan opleve det uden forstyrrende elementer.

NU TILBAGE til den forfærdede Hilmar Jan. Som han allerede har bemærket før, laver jeg ting sat sammen af beskedne materialer. Disse skrot-skulpturer og collager har en materialerlighed, som jeg holder af og som maleriet ikke besidder. På maleriet aflæser man billedet uden hensyn til materialerne. Jeg derimod forholder mig altid til materialerne og betragter derfor altid maleriet som en collage af træ, lærred, et sammenhæftningsmiddel og kulørt maling, der tilsammen danner et billed. Udenom denne illusion sætter man så en træramme, for at lette overgangen til virkeligheden. Med den indgang til materialet har jeg lavet collagen "Landslag", som jeg nu skal fortælle om tilblivelsen af og nogle mulige fortolkninger, så selv en Hilmar Jan kan følge med.

JEG BEGYNDTE med rammen, eftersom det altid er den der holder sammen på materialet. Til trods for at så mange aspekter af vores tilværelse krakelerer, insisterer man stadig på at billedet af virkeligheden skal være helstøbt, hænge sammen. Det undrer jeg mig over og viser det ved at fremstille en ramme af gamle brædder af ringe kvalitet, ubehjælpeligt krydset sammen i hjørnerne, indtil de fortvivlet hænger tilstrækkeligt sammen til at kunne bære det udsædende lærred. Rammen blev desværre for stor til det faktiske indhold, så jeg var nødt til at sonde dele lærredet og nødtørftigt sammenflikke stykkerne med forhåndværende midler. Lidt nyt ståltråd og mange skøre gamle madrasspiraler. Så dækkede jeg lærredet med hvid plastikmaling for at pynte på det og for at have en god grund til materialet.

NU KOM det væsentlige: at male et billede. Som basis for ethvert billede ligger et udpluk af virkeligheden: Et motiv. Motivet valgte jeg til at være det mest almindelige: Et færøsk landskab. Der er ingen grund til at udpensle alt, så jeg malede: Et symbolsk færørgesgrønt rektangel. Med hjælp fra malerens litterære krykke, titlen: "Lands-Lag" skulle det nu være muligt at forestille sig billedet af landet, som maleren har set det. Et rigtigt maleri har guldramme, så jeg malede lidt kunstig guld-maling og satte lidt kasseret guld-papir på rammen. Ikke over det hele, det var der ikke råd til.

Hele den ovenstående proces kan aflæses på collagen, hvis betragteren ellers gider være opmærksom.

SÅDAN en collage kan aflæses på flere måder: - En kommentar og parodi på maleriet, som det er her i landet, idet den bevidst stiller spørgsmålet ved de censurkriterier, der praktiseres ved Ólavssøku- og Vårframsýning: Min komposition er lemfældig, farverne ikke brugt koloristisk, men symbolsk og den håndværksmæssige udførsel er langt under aftenskoleniveau.

Eller som samfundspolitisk kommentar til den sammenhængende hverdag vi gennemlever nu.

Eller noget helt andet. Uanset hvor præcis jeg laver tingene, viser ser sig altid andre fortolkninger fra publikum. F. eks. er det pudsigt, at mange har omtalt den som en sengebund, hvad den uilsigtigt ligner. En fin fortolkning, eftersom en seng er noget man ligger på, når man ikke gider bevæge sig længere. Et fører frem til Hilmar Jan igen, der foreslår at udstille collagen vandret, en god idé, som

"Også i år var Hilmar Jan Hansen skuffet over Ólavssøkuframsýningin"
(Mynd: Ole Wich)

jeg vil overveje næste gang jeg udstiller den. Maleriier behøver ikke absolut at hænge på væggen.

HILMAR JAN har, som jeg selv, et problem med maleriet, dog af en lidt anden karakter end mit. Han skriver om at "gå i seng med kunsten". Problemet er, at den kunst han foretrækker, er at betragte som et sminket lig, og så er glæden vel begrænset. Jeg tror, han mest har lyst til at udrudere de sidste 100 års kunst. Så kan han uforstyrret nyde det romantiske landskabsbillede eller den lille dreng med store sentimentale tårer og rart svømme hen i forestillingen om ne-lyserød verden. Vi kan alle have trang til nostalgi. Det mærkelige er at han insisterer på disse følelser til trods for, at han ved fra sit virke, at det er langt mere interessant og givtigt at skrive om eller parodiere en grovmælet gumpetung politiker, end en smuk og smækker Miss Føroyar.

NU ER det jo rart med lidt kønt at kigge på, indimellem. Men jeg prøver så på at undersøge, hvad billedsproget ellers kan bruges til, sådan at alt ikke ender i koloristiske landskabsstemninger og pastelfarvet Barbieromantikk.

Ole Wich

Hugleiðingar um stríðið á Tekniska skúla

Lag: Dólgavísan

Vit brynja okkum út við tol
vit ætla út at stjála
vit ræna tí bert lykklarhol
og lata Landsstýrið betala.
Nú fjálar myrkrið hvønn ein stein
í býnum svevur alt ið kann.
Vit fara frá húsnum við posa og spann
bæði Wilhelm og Høgni og Sørin Pram.

Rebellurín

Hyggið her

Hevur tú ein konteynara, sum tú
vilt sleppa av við, skriva so til
Bill. mrk. 0570

Sinnisbati

Fritíðarhælið í Krossgøtu 15 er opið miku-kvøld kl.
19-22.